

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen

Allmänna byrån, N1

Beslutande

Vicelanråd

Camilla Gunell

Föredragande

Avdelningschef

Linnéa Johansson

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 13

Begäran om utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen om komplettering av regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, lag om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster, lag om privata arbetsförmedlingstjänster samt till lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (RP 93/2018 rd).

ÅLR 2018/6669

218 N1

Beslöts lämna utlåtande **enligt bilaga 1, N118E10.**

Arbets- och näringsministeriet

e-post kirjaamo@tem.fi

Hänvisning

Er begäran om utlåtande

Kontaktperson

Linnéa Johansson

Ärende

UTLÅTANDE OM UTKAST TILL REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN OM KOMPLETTERING AV REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN MED FÖRSLAG TILL LAG OM OFFENTLIG SERVICE FÖR REKRYTERING OCH KOMPETENSUTVECKLING, LAG OM FINANSIERING AV REGIONUTVECKLING OCH TILLVÄXTTJÄNSTER, LAG OM PRIVATA ARBETSFÖRMEDLINGSTJÄNSTER SAMT TILL LAG OM ÄNDRING AV 1 OCH 2 § I LAGEN OM ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR STÖD SOM BEVILJAS FÖR EKONOMISK VERKSAMHET (RP 93/2018 RD).

Begäran om utlåtande

Arbets- och näringsministeriet har gett landskapsregeringen möjlighet att lämna utlåtande om ovanstående utkast till proposition.

Landskapets behörighet

Till Ålands lagstiftningsbehörighet hör enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna självstyrelselagen, med vissa undantag, rättsområdena socialvård, undervisning, näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning. Åland saknar lagstiftningsbehörighet i fråga om föreningar och stiftelser, bolag och andra privaträttsliga sammanslutningar, försäkringsavtal och socialförsäkring, vilket följer av 27 § 8 och 11 punkten och 29 § 1 mom. 3 punkten självstyrelselagen.

Förslaget till lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling innehåller huvudsakligen bestämmelser inom ett område som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, nämligen främjande av sysselsättningen och rikslagen kommer således inte att bli gällande på Åland.

Lagen om utkomstskydd för arbetslösa innehåller delvis rättsområden som hör till rikets behörighet, bland annat rätten till arbetslöshetsförmån till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (FFS 603/1984) eftersom regler om arbetslöshetskassor hör till rikets behörighet. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa är således tillämplig i landskapet till den del den reglerar rätten till arbetslöshetsförmån till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa (kassamedlemmar).

Inom landskapet ansvarar Ålands arbetsmarknads- och studieservice-myndighet (Ams) för de uppgifter som förslagen omfattar och som landskapsregeringen ger utlåtande om. Ams har gett utlåtande till landskapsregeringen om förslagen.

Förslagets innehåll och landskapsregeringens utlåtande

Regeringen har för riksdagen föreslagit att lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice upphävs och att det stiftas en lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. I utkastet till regeringsproposition som kompletterar en tidigare regeringsproposition (RP 93/2018 rd) föreslås att det i den sistnämnda lagen även tas in bestämmelser om att **arbetssökandes självständiga jobsökning** ska ingå i sysselsättningsplanen.

När en person anmäler sig som arbetssökande ska en sysselsättningsplan utarbetas enligt vilken det krävs självständig jobsökning eller deltagande i tillväxttjänster för att han eller hon ska få arbetslöshetsförmån. I planen ska beaktas arbetsmarknadsläget i regionen, den arbetssökandes eventuella skydd för yrkesskickligheten, jobsökningsberedskap, anställbarhet samt arbets- och funktionsförmåga.

Om färdigheterna för jobsökning är i sin ordning, ska det enligt förslaget krävas att den arbetssökande söker jobb fyra gånger under en granskningsperiod på en månad. Det föreslås att det under vissa förutsättningar inte ska finnas någon skyldighet att söka arbete under den tid en arbetssökande är i arbete, arbetar på heltid som företagare eller är arbetsoförmögen. Uppföljningen av jobsökningen ska i regel grunda sig på de uppgifter som den arbetssökande uppger.

Om en arbetssökande försummar att fullfölja planen, vägrar att delta i sysselsättningsfrämjande service och avbryter servicen utan giltig orsak, ska detta stegvis inverka på rätten att få arbetslöshetsförmån.

Det föreslås att de nuvarande kraven på arbetserbjudanden som utgör en förutsättning för att en arbetssökande ska få arbetslöshetsförmån slopas, men i sysselsättningsplanen ska man kunna kräva att en specificerad ledig arbetsplats söks. Dessutom föreslås att de bestämmelser i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som gäller utarbetande och revidering av sysselsättningsplanen samt de tidsperioder utan ersättning som hänförs till deltagandet i sysselsättningsfrämjande service ska upphävas.

Allmänt

Landskapsregeringen konstaterar att utkastet på svenska innehåller propositionens huvudsakliga innehåll, det viktigaste förslagen och Bilagan Parallelltext. Således saknas bland annat detaljmotiveringen till

bestämmelserna samt information om målsättningarna med förslaget och bedömningarna av verkningarna av förslaget.

Detaljer

Lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling

På sidan 5 anges att enligt 8 § 2 mom. 1 punkten är en förutsättning för att en enskild kund ska bli registrerad som arbetssökande att denne lämnar de uppgifter om sin yrkeskompetens, tid i arbetslivet, utbildning och arbetsförmåga som behövs för tillhandahållandet av offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. Enligt 9 § 1 mom. 2 punkten upphör jobbsökningen att vara i kraft om den arbetssökande inte inom den tid som landskapet eller tjänsteproducenten angett lämnar de intyg över sin yrkeskompetens, tid i arbetslivet, utbildning och arbetsförmåga som behövs för tillhandahållandet av offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

Den sistnämnda bestämmelsen tycks vara onödig. Om kunden inte lämnar nämnda uppgifter så inleds inte jobbsökningen och då kan den inte upphöra eftersom den aldrig har inletts.

Om dessa bestämmelser ska förstås så att en enskild kund först lämnar de uppgifter denna uppfattar att behövs för tillhandahållandet av offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling och sedan att landskapet eller tjänsteproducenten ska *bedöma* om de lämnade uppgifterna om yrkeskompetens, tid i arbetslivet, utbildning och arbetsförmåga är tillräckliga för tillhandahållandet av offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling då är inte den sistnämnda bestämmelsen onödig.

Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

På sidan 4 första stycket anges: ”En arbetssökande som uteblir från ett möte där en *sysselsättningsplan* ska utarbetas eller revideras förlorar sin arbetslöshetsförmån tills planen har utarbetats eller reviderats. Detta motsvarar i princip nuläget. För närvarande är tidsperioden för förlusten av förmånen dock alltid minst 15 dagar.” Någon sådan bestämmelse kan inte landskapsregeringen finna i utkastet. Däremot föreslås att 2a kap. 9 § upphävs vari ingår en sådan bestämmelse.

Enligt gällande bestämmelser är det så att om en arbetssökande utan giltig orsak vägrar att utarbeta en sysselsättningsplan så har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 30 dagar efter vägran. Rätten till förmånen fås dock tillbaka tidigast den dag då en sysselsättningsplan har utarbetats. Denna bestämmelse (2a kap. 10 §) föreslås nu upphävd.

Om en arbetssökande inte har en sysselsättningsplan, för att personen vägrat att utarbeta en sådan, så föreligger enligt förslaget inte någon skyldighet att självständigt söka arbete eftersom en sådan skyldighet ska framgå av sysselsättningsplanen och någon tid utan rätt till arbetslöshetsförmån föreligger således inte. Den aktuella bestämmelsen anger att en arbetssökande har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 10 (eller alternativt 15) dagar från utgången av en i 12 c § 1 mom. i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling föreskriven granskningsperiod, om den arbetssökande utan giltig orsak har

försummat skyldigheten att självständigt söka arbete *på det sätt som förutsätts i sysselsättningsplanen.*

För de som personligen begär att jobbsökningen ska inledas förutsätts inte godkännande av en digitalt utarbetad sysselsättningsplan för att de ska bli registrerade som arbetssökande. Landskapsregeringen bedömer att bestämmelsen i 2a kap. 10 § bör kvarstå för de som personligen begärt att jobbsökningen ska inledas.

Landskapsregeringens yttrande

Ett centralt mål för arbetsmarknadsservicen på Åland är att den ska utformas så att den stärker den enskildes möjligheter att få eller behålla ett bestående arbete på den öppna arbetsmarknaden som så nära som möjligt ansluter till hans eller hennes förutsättningar och önskemål. Arbetsmarknadsservicen ska i första hand främja sysselsättningen direkt på den öppna arbetsmarknaden eller med hjälp av kompetenshöjande utbildning, så att möjligheten att få eller behålla arbete underlättas. AMS tillsammans med den som söker arbetsmarknadsservice ska utreda behovet av service, så att den service som tillhandahålls på bästa sätt tryggar tillgången på arbetskraft och främjar placeringen av den som är arbetssökande på den öppna arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsservicen är och ska vara individuellt utformad.

Landskapsregeringen understöder förslaget att individualisera även de arbetssökandens sökande efter arbete. Såsom förslaget är utformat beaktas inte bara den enskildes förutsättningar utan även situationen på den lokala arbetsmarknaden. Även om det finns ett visst utrymme idag att komma överens om sökande efter arbete så innebär förslaget såsom det är utformat i riket att alla arbetssökandes åläggs att söka arbete utifrån bland annat dennes färdigheter, kompetens, yrkesskicklighet och funktionsvariationer.

Landskapsregeringen konstaterar dock att lagstiftningen även fortsättningsvis tydligare bör skilja på vilken service som ges respektive vilka villkor som gäller för att få arbetslöshetsförmån. I föreliggande förslag flyttas en del av villkoren från lagen om utkomstskydd för arbetslösa (definition av skyldigheten vid självständig jobbsökning och granskningstider vid försummelse av jobbsökning) till lagen om vilken service som ska ges.

Vicelantråd

Camilla Gunell

Avdelningschef

Linnéa Johansson